

KRONIEK.

BOEKBESPREKING.

REIN VAN ZANTEN, *Op dood Spoor*, Amsterdam, P. N. van Kampen en Zoon (zonder jaartal).

Naar aanleiding van deze recente uitgave — roman, novelle, hoe zal ik het noemen? — zou men geneigd zijn voor de zooveelste maal de vraag te stellen: waarom wordt zoo iets geschreven? Om mij te uiten, zal de schrijver antwoorden. Goed, maar waarover dan — want ook deze auteur zal toch wel willen toegeven, dat niet elke van zijn „uitingen” de moeite waard is er notitie van te nemen. De lezers zijn er dan ten slotte toch ook nog, worden althans voorondersteld, en ik geloof dat géén ernstige litteratuur-lezer ter wereld een boek openslaat met een andere bedoeling dan om te vernemen: des schrijvers uiting over h e t l e v e n. Heeft ook Rein van Zanten iets over het leven willen zeggen? Wát dan wel? Ik heb zijn boekje met aandacht gelezen, maar ben er niet achter kunnen komen. Het behelst niets anders dan een, knap gesteld hoewel doodskil, relaas, dat door haarzelf heet gedaan te worden, van de uit verveling begonnen intriges, het doelloos en hartstochtloos comediespel eener in deze occupatie volleerde, overigens volmaakt onbeduidende vrouw, ten gevolge waarvan zij dan ten slotte „op dood spoor” raakt, d.w.z. haar eigen . . . misselijke beroerdigheid bewerkt. (Ellende, ondergang, smart, verdriet, het zijn alle veel te mooie woorden voor het lot van dit prullige mensch).

Nogmaals: waarom schrijft men zoo iets? Heeft Rein van Zanten een zielloos vod als deze Thilde waargenomen en is hij daar zóó door ontroerd dat hij het niet laten kan haar af te beelden? Haar zichzelf te doen tentoonstellen, liever gezegd? Maar wij merken niets van zijn ontroering!

Het zou mij niet kunnen schelen als het niet zoo jammer was van het verspilde, het verknoeide talent. Want talent, geest, een scherp intellect heeft Rein van Zanten zeker. Hij is wat men noemt: lang niet de eerste de beste. Alleen wat zijn hart betreft verkeer ik in het onzekere. Zou hij zelf eigenlijk van dat artikel wel heel veel meer hebben dan zijn op dood spoor loopende Thilde? Uit elk geschrift, zelfs uit het meest ongeïnspireerde, blijft ons zekere smaak-op-de-tong achter, zekere in hun ontstaan moeilijk te onderscheiden indrukken, maar die toch het meest essentiele zijn wat men over den schrijver te weten komen kan: welnu, uit dit boekje proef ik een in zich zelf, en d a a r d o o r in het menschedom, bitterlijk teleurgesteld, een blasé, cynisch en ten doode verveeld mensch . . . die ten slotte toch al zijn kwalen op zijn eigen gebrek aan liefde heeft terug te brengen. Zijn kwalen, die hij verergert door er zoo aan toe te geven, er